

قسەییەک بۆ شەھرامی نازری و کوتەکی بۆ سەر داگیرکەر

هەلۆ بەرزنجەیی

بۆ ئەوەی تیگەشتنێکی دروست لەسەر هەندی هەلۆیست و رووداو هەبێ، هەلدانەوێ لاپەرەکانی رابووردوو، دەبێتە پێویستیەکی ناچاری.

من لای خۆمەوێ ئەو ئاگادارییە هەمە، لەسەر هەلۆیستی دیکە هونەرماند شەھرامی نازری، گەرەکمە لێرەدا تیشکی رووناکەرەوێ بخەمە سەر و لەم دەلاقەییەوێ جاریکی دیکە دەمامک لە روخسارە دزیوێکی داگیرکەر و دوژمنانی کوردایەتی دامالم . داگیرکەر و شۆقینیستانی کوردستانی داگیر و دابەشکردوو، لە هەر شوینیکی ئەم گۆی زەوییەدا بن ئەنقەرە، تاران، بەخدا، دیمەشق، ئامەد، کرمانشان، سلیمانی، قامیشلو، لەندەن، سیدنی، بەرلین و ستۆکھۆلم، هەلگری هەمان پەیامی ژەھراوین، کە لەگەوھەردا نکۆلی بوونی کورد و سڕینەوێ نیشتمانەکیەتی .

به‌ره‌ی راست به گشتی و زۆریکی چه‌پی تورک و عه‌ره‌ب و فارس که‌موزۆر له‌هه‌مبه‌ر پرسی نه‌ته‌وه‌یی کورددا هاو‌پا و هاوکۆکن، جا له‌ ده‌سه‌لاتدا بن یاخود میوانی مائی خانه‌خوئی گوندو چیاکانی کوردستانیش بن،هیچ له‌ هه‌لۆیستیان ناگۆرئ و هه‌ر نوینه‌ری راسته‌قینه‌ی ته‌ورمه‌ شو‌فینیزمه‌که‌ن.

قسه‌ لی‌ره‌دا، له‌سه‌ر هه‌لۆیستیکی هونه‌رمه‌ند، شه‌هرامی نازرییه، که‌ به‌داخه‌وه‌ رۆژ و مانگ و ساله‌یه‌کم به‌ ته‌واوی بۆ ساخنه‌بووه، لی‌ هی‌نده‌ی زیهنم به‌ره‌و دواوهم ده‌باته‌وه، ده‌زانم که‌وا له‌ کۆتایی نیوه‌ی دووه‌می سالانی هه‌شتاکاندا بوو. هونه‌رمه‌ند بۆ گێرانی کۆنسی‌رتیکی دوو رۆژی، رۆژی یه‌که‌م به‌ فارسی و دووه‌م به‌ کوردیی بانگه‌یشتی شاری به‌رلین کرابوو. شوینی ئاهه‌نگه‌که‌ش (مه‌لبه‌ندی فه‌ره‌ه‌نگی جیهانی) له‌ به‌رلین بوو.

من له‌به‌ر که‌مه‌ده‌رامه‌تی توانام نه‌بوو رۆژی یه‌که‌م بچمه‌ کۆنسی‌رته‌که‌، ده‌نا مه‌یلم له‌گه‌ل گۆرانی فارسیش هه‌یه. به‌هه‌رحال بلیتی رۆژه‌ کوردیه‌که‌م ک‌ری و له‌ته‌ک براده‌ری‌کدا چووین. ئیمه‌ تۆزئ دره‌نگ گه‌شتینه‌ شوینی ناوبراو. سه‌روه‌ختئ گه‌شتین خه‌لک وورده‌ وورده‌ ده‌چوونه‌ ژووره‌وه‌ بۆ ناو، یه‌کئ له‌ هۆله‌ رازاوه‌کانی مه‌لبه‌ندی ناوبراو،بۆیه‌ فریای بینینی که‌سی دیکه‌ی کورد نه‌که‌وتین .

کاتی ویستمان بچینه‌ ژوورئ، له‌ به‌رده‌م لاشیپانی ده‌رگای چوونه‌ ژووره‌وه‌ ئه‌مبه‌ره‌وبه‌ر دووکه‌س، ده‌رگای هاتنه‌ ده‌ره‌وه‌ دووکه‌س وه‌ستان و، به‌یاننامه‌ ده‌ده‌نه‌ ده‌ست هه‌رکه‌سئ، به‌لایاندا

تیپه‌پڕی. هه‌لبه‌ت به‌رپرسی ئه‌و براده‌رانهم ده‌ناسی، کوردی‌کی
خه‌ل‌کی شاری سنه‌ی خو‌شه‌ویست و ئه‌ندامی کو‌مه‌له‌ و حیزبی
کو‌مونیستی ئێران بوو. به‌ ناوی کاک ناسر. تا من سلاوی‌کم لی
کرد، براده‌ره‌که‌ی به‌رامبه‌ری به‌یاننامه‌یه‌کی دایه‌ ده‌ست
منیش... ته‌ماشایه‌کم کرد و گورج وه‌ستام... ناو‌نیشانی
به‌یاننامه‌که‌ ((ناسیونالیزم در پوشش موزیک)) بوو. واته
ناسیونالیزم له‌ ژێر په‌رده‌ی موزیکدا. له‌راستیدا من وامزانی
خه‌ریکی به‌یاننامه‌، دژ به‌ رژی‌می خومه‌ینی، یان شتی‌کی له‌و
جو‌ره‌ ب‌لاوده‌که‌نه‌وه‌. کاتی، که‌وته‌ قسه‌ له‌گه‌ل ناسر و
ده‌موده‌ست براده‌ره‌کانی لی‌مان خ‌ربو‌ونه‌وه‌. پیم گووت: بو‌ گۆرانی
گوتن به‌ فارسی ناسیونالیستی نییه‌ و به‌ کوردی
ناسیونالیستییه‌؟!... ناسر به‌ نیوه‌ فارسی و کوردیی‌ه‌کی
شه‌رم‌نۆکانه‌ که‌وته‌ رستنی }} ئێران ولاتی فره‌نه‌ته‌وه‌یه‌ و ئه‌م
کاره‌ ناسیونالیستییه‌ خ‌راپه‌ بو‌ ته‌مامی‌تی سه‌رزه‌مینی ئێران و
زمانی فارسی زی‌بایه‌ و... ه‌تد }} کات، که‌می به‌ده‌مه‌وه
مابوو، ده‌رفه‌تی وه‌رامدانه‌وه‌ی ئه‌و درێژداد‌رییه‌مان نه‌ما. هه‌ر
ه‌ینده‌م گوته‌، که‌وا ئه‌وه‌یه‌ شکۆی خه‌باته‌که‌تان؟! ئه‌ری بو‌
به‌یاننامه‌ دژی رژی‌مه‌که‌ی خومه‌ینی ده‌رناکه‌ن ؟!. ئیدی
جگه‌له‌وه‌ی ئه‌و لوژی‌که‌ چه‌وته‌ و ئه‌و هه‌لو‌یسته‌ لی‌وانلی‌وه‌ له
شو‌قی‌نی‌تی و داگیرکه‌رچی‌تییه‌، هه‌رده‌بوو وه‌ک خو‌ی وه‌رام
ب‌دری‌ته‌وه‌، کورد ووته‌نی " له‌ جیی سندان قوزه‌لقورته‌ ". منیش
هه‌ندی به‌رپه‌رچدانه‌وه‌ی توندی ترم دا و، به‌یاننامه‌که‌م، دراند و
خسته‌ ناو ته‌نه‌که‌ی خو‌له‌که‌ی به‌رده‌ممانه‌وه‌ و براده‌ره‌که‌ی

لهگه لیشم بوو بههه مان شیوه... قیامت پهیدا بوو. شایانی
ئامازه پیدانه که فارسهکانی هاوریی ناسر زوریان لا سهیر
بوو، ئیمه خوومان به ئیرانی یان عیراقی نهدهزانی دهمانگووت
کوردستانین و فرههنگی کوردی رهسهنتره له
فارسی... سه رئه نجام له بهر ههر شتی بوو ناسر هاورپیکانی
خاوکرده وه و ئیمه به توورپه ییه وه به جیمان هیشتن. هه لبهت
دهمه وی ئه وه بلیم لهگه ل کاک ناسر دا، یه کترمان باش ده ناسی
و له بیروباهه ری یه کتر ئاگادار بووین. تا ئه و کاتهش چه ندین جار
مشتومری هزری و سیاسیمان پیکه وه بوو بوو. لی شارستانیانه
و هه ردوو ریزی یه کترمان سه لماند بوو. به لام ئه م کاره یان هی
قه بولکردن نه بوو.

خوینه ری به ریژ لیم به هه لده نه چی و بلی ناشارستانیانه ئه و
به یاننامه یه دریاندوه، باوه ر ده که م ههر یه ک له ئیوهش بوایه
به رمبه ر به و لا قای جه هل و شو فی نیستی و
ناحه زایه تییه، باشترتان نه ده کرد و ئه وانیش شایانی خراپتر
بوون.

به په له پروزکی خوومان گه یانده ناو هو له که وه و، ئه له تریک
کوژایه وه. سه رشانو که تیشکیکی رونا که ره وه ی خرایه سه ر و
به ریوبه ری ئاهه نگه که، دهستی کرد به پیشوازی، ئه ندامانی
گروپی موزیکه که و ویستی وتاری به خیره اتن بخوینیته وه. له
هیکرا و به پلانیکی پیشوه خت دریژراو له ناوه راستی هو له که وه
۲۰-۲۵ که سیک و له ملاولا وه و چه ندانیکی تر، که وتنه شاته شات و
قیرا ندن و دروشم لیدان بو تی کدان و خراپکردنی ئاهه نگه که.

به‌پړیوه‌به‌ری ئاهه‌نگه‌که، هه‌ولیدا بزانی مه‌سه‌له چیه‌! تییان گه‌یاند، که‌وا نابیت کۆنسی‌رت‌ه‌که به‌پړیوه ببری و شه‌هرام گۆرانی به‌کوردیی بچری. ئه‌مه ناسیونالیستییه و بۆ سۆسیالیزم و ئی‌ران بڤه‌یه و کۆمه‌لای قسه‌ی پرپووچی دیکه. به‌پړیوه‌به‌ر هه‌ولای هی‌ورکردنه‌وه‌ی خه‌لکه‌که و ئارامکردنی هۆله‌که‌ی دا، لای سوودیکی ئه‌وتوی نه‌بوو. شه‌هرامی نازری، که‌تا ئه‌و وه‌خته نه‌هاتبوو هه‌ر سه‌کوکه، په‌رده‌ی لادا و وه‌ک جه‌نگاوه‌ریکی مه‌یدان به‌ره‌و رووی ئاماده‌بووان هات و ده‌ستی به‌سنگیه‌وه گرت و خوی دانه‌وانده‌وه و پاشان له‌گه‌ل چه‌پله‌ریزانی ئاماده‌بوواندا ئه‌ویش به‌هه‌ردوو ده‌ستی که‌وته سلاوکردن و به‌خیرهاتنی میوانه‌کان... دواي چه‌ند خوله‌کیک، داواي ئارامی کرد و به‌رووی ئه‌و گرووپه‌ گیره‌شی‌وینه‌دا، ده‌ستی کرد به‌قسه‌ و گوتی: به‌چه‌ی ئی‌رانی، ! دوی‌نای له‌م شوینه‌وه به‌فارسی، به‌رنامه‌ی خۆم به‌پړیوه برد، ئیم‌رۆ، نۆبه‌ی گوتنی گۆرانییه، به‌زمانی کوردی. هه‌رکه‌س ناره‌حه‌ته ده‌توانی هۆله‌که به‌جی‌به‌ی‌لای. ئیدی ئه‌وه بوو، ناوبراوان شه‌قیکیان له‌قونی خویان داو به‌بۆله‌بۆل، وه‌ک پرۆتییستیک چوونه ده‌ره‌وه.

ئو میوانانه‌ی دیکه به‌ژماره‌یه‌کی که‌می کورد و ئاماده‌بووانیکی زۆری ئه‌لمان و خه‌لکی دیکه‌وه، به‌چه‌پله‌ریزان خوشحالی‌مان به‌وه هه‌لو‌یسته جوامی‌رانه‌ی نازری ده‌ربری و ئاهه‌نگ دوو ده‌مژمیر له‌گه‌شتی خوی به‌رده‌وام بوو.

ئه‌مه، ئه‌و رووداو و هه‌لو‌یسته‌ی هونه‌رمه‌ند شه‌هرامی نازرییه، که‌وا پيش له‌نی‌زیکی چاره‌که چه‌رخ‌ی له‌مه‌وبه‌ر نیشانی داوه.

به چاکم زانی بیکه مه پاشخانی ئەو رووداوهی، پێش ماوهیهک له
ئەنجامی ووتنهوهی گۆرانییهکی فۆلکلۆری {{خۆم کرمانشانی
فارسی نهزانم، وهزوبانی کوردیی قهزات وه گیانم }} هونهرمه‌ند
شه‌هرامی نازری له‌لایه‌ن ده‌زگای سوپای پاسداران و لایه‌نه
فه‌رمیه‌کانی تری کۆماری ئیسلامی ئێران‌ه‌وه، هێرشی کراوه‌ته
سه‌ر .

تۆ ب‌روانه...!! ده‌وله‌تیک له‌ دێره‌ گۆرانییه‌کی فۆلکلۆری تۆقیوه،
هه‌ر چونکه‌ تاموبۆی ئێرانچیتى لى نایه‌ت و سیمبۆل و ئاماژه‌یه
بۆ ئەوانی دیکه، بۆ نه‌ته‌وه‌یه‌کی بنده‌ست.

له‌م باب‌ه‌ته‌دا، من زۆر خۆم به‌ که‌سایه‌تی و هه‌لوێستی
نه‌ته‌وه‌یی یان شو‌رشگێری نازرییه‌وه سه‌رقال ناکه‌م و که‌موزۆر
ئامانجم ئەوه نییه، له‌ روانگه‌ی کوردایه‌تیه‌وه، سه‌رنجی کاری
هونه‌ریی و بیرکردنه‌وه‌ی سیاسى و هه‌لوێسته‌کانی هونه‌رمه‌ند
بکه‌م. ده‌زانم ناوبراو هێنده‌ی ده‌یان هونه‌رمه‌ندی دی خزمه‌تی
هونه‌ری ئێرانی کردووه، ره‌نگه‌ وه‌ک زۆر که‌سی دیکه‌ش کییه‌رکى
بکات له‌سه‌ر ئێرانچیتى و بیروباوه‌پیشی ته‌نیا له‌م ته‌وه‌ره‌دا
بخولیته‌وه. راستیه‌که‌ی ناشکری و ناشمه‌وئ، پێوه‌ری شو‌رشگێری
و نه‌ته‌وايه‌تی به‌سه‌ر هه‌ر که‌سیدا به‌پێنم..ده‌زانم کاره‌کانی
ئهم هونه‌رمه‌نده له‌ دیدی نه‌ته‌وه‌یی و نیشتمانیه‌وه ،ناگه‌نه
دامینى هونه‌ره‌که‌ی، شقان په‌روه‌ر و ناسری ره‌زازی و نه‌جمه‌ی
غولامی و مامۆستا عه‌زیزی شارۆخی وه‌تد... به‌لام سه‌رباری ئهم
هه‌موو راستیه به‌لگه‌نه‌ویستانه،ئینجا داگیرکه‌ر تاکه به‌یتیکى
فۆلکلۆری لى ناسه‌لمینى.

من دەمەوئ خویندنەوہیەک بو دیوی ئەودیوی ھاوکیڤشەکە بکەم.
تیشکی بخەمە سەر ھەردوو ھەلۆیستەکە، کۆمۆنیستانی ئێرانی
ئۆپۆزیسیۆن و پاسدارانی ئیسلامی دەسلەتدار، بەرامبەر بە
پرسی نەتەوہی کورد و بوون و فەرھەنگەکە.

راستینە ی مەسلەکەش، کە وەک رۆژی نیوەرۆ لیمانەوہ دیارە،
ھەردوو لا، لە دژایەتی مافە پەواکانی کورد دا، یەک ھەلۆیستن
و ھەلگری ھەمان روانگە دژە کوردن. من لە میژە ئەوہم بو
روونبۆتەوہ، حکومەتی دەولەتە داگیرکەرەکانی کوردستان، چ
باکیان لە ھیز و کەسانی بەناوئۆپۆزیسیۆنی خۆیان نییە،
ھیندە لە پرسە نەتەوہییەکان و بەتایبەت دۆزی کورد دەترسن.
ئاخر منیش دەسلەتداری کۆشکەکانی تاران و ئەنقەرە و بەخدا و
دیمەشق بم، ھاوولاتییەکی فارس، تورک و عەرەبم، لە چیا و
دەشت و شارەکانی کوردستان بەسەر کۆلی کوردەوہ بئ، یان لە
پایتەختەکانی ئەوروپا و جیھان چالاکی بنوینئ، بەلام ر ئ لە
سەربەخۆیی کورد بگري و تۆمەتی بداتە پال و پیناس و
فەرھەنگی بشیوینئ، وا لە خوشیدا خەنی دەبم و پاداشتی ئەو
بەناو ئۆپۆزیسیۆنەش دەکەم. ھەروەک ئەوان وایان کردووە.

لەبەردەم مەسلە ی کورد دا، ھەر ھەلکەوتی جیوپۆلەتیکی و
ھەلومەرجی بابەتی، کیشە و ئاستەنگ نییە. ئەو گۆرزە ی
داگیرکەران لە فەرھەنگەکیان داوہ، ھەزاران ھیندە باری
کوردیی گرانتر کردووە.

خهرمانی له نموونه مان له بهردهمدا ههیه، بهلام رهنگه ئامازهدان به بهرهمهکانی کوومه لئاسی گه وره ی تورک بهرام بهر به رۆشنبیر و هیژ و حکومه تی تورکی و قسه و هه لویستی مه شعان جبوری و وفیق سامه پایی لای عهره ب و حه سه ن به نی سه در و مه نسوری حیکمه ت و مه سعود ره جه وی و کونسولخانه ی ئیرانی، ئیستا له سلیمانی، نموونه ی زیندوو بن. کورد زۆر خزمه تی هاوکی شه ی لاسه نگ و سه قه تی به ناو برایه تی کورد و کردوو، لی جگه له لی شاوی شوقینیزیم، چ شیرینایه تییه کی دیکه ی لهو فه لسه فه یه، نه چوو به گه روودا. ئاخو چ په له یه کی شه رمه زاری میژوو لهو چلکنتر و جیی پیکه نین و سه مه ره یه هه یه، له سه ده ی بیست و یه کدا، ده وله تیکی وهک ئیران و نه ته وه ی فارسی هاوسی کورد، نکۆلی هه بوونی کورد بکات و سوکایه تی به زمانه که ی به رپا بکات. ههروهک مامۆستای گه وره م جه مال نه به ز، بهرام بهر به بلاو کراوه که ی قونسولخانه ی ئیرانی له سلیمانی پیی گوتم: ده سه لاتی کوردیی له باشووردا، گهر ئه و سوکایه تییه قبول ناکهن، با بچن ته نها کوپی لاپه ره یه کی فه ره هه نگی زمانی فارسی بکه ن و نیشانی کاکی قونسولی بده ن، و لئی بپرسن: بنۆره چه ند ووشه ی کوردی و عهره بی تیدایه؟! زمانی کوردی نییه و ناوچه ییه، یان فارسی تیکه له یه کی ناریکوپییه.

له م میانه دا، له دیدی منه وه، ده ستخۆشکه ریی له هونه رمه ند شه هرامی نازیری و، پشتیوانی لیکردنی، ئۆتۆماتیکی ده بیته ئه رکیکی سه رشانی هه ر که سی، که له په رۆشی نه ته وه و

فه رههنگه كهيدا بئت. هه ر وهك چۆن هونهرمه ند ئه حمه د قايَا،
درهنگوهختانئ، ووتئ: كوردم. ناشكرئ ئه م پئناسه ي بۆ
نه سه لمئندرئ و رئئ لئ بگئرئ، هه روا نابئت هه لۆئسته كه ي
نازريش بئ ده ستخۆشئ به سه رماندا تئپه رئت. هه ر بير و
هه لۆئستئكئ، ده ره وه ي بازنه ي ئه م راستئيه، خزمه تگوزار نابئ و
دوور نئيه دلشكاندنئ شه هرام و به هه ند دانه ناني
هه لۆئسته كه ي، يان سوكا ئيه تي پئكردنئ به فه لسه فه ي
جۆراواجۆر، بكشئته وه بۆ بارئك هه م ئه ومان به ته واوئ له كيس
بچئ و هه مئيش نه توانئن، رووناكئيه كي هئوابه خشئش به وانئ
پاش ئه و به خشئن. هه لبه ت مئژوو بۆ خۆئ ده زانئ، چۆن ئه و
هه لۆئسته ي شه هرامئ نازريئ تۆمار ده كات.

دۆراندنئ هه ر تاكئكئ كورد به خۆرايئ، به مه به ست و بئ
مه به ست، به سووتئ داگئر كه ر و زيانئ كورد ته واو ده بئت. جا
بۆيه ده بئت، كورد، له م شه ره دا، هه ستئاريئ دۆرانئ خۆئ
له به رچاو بگريئ. هه لبه ت، قسه مان له سه ر خۆفروۆش و
ده ستوپه نجه به خوئن سووربووه كانئ كورد نئيه، كه ئه وانه به ر
حوكمئ ياسا ئيه كي دئكه ده كه ون .

٢٠١٤/٦/١٢